

950510-5

Jestliže uznáváme argument, že to, co je všemu jsoucímu společné (totiž, že „jest“), samo žádným jsoucnem ani superjsoucnem není (obdobně jako to, co je společné všem chodícím, totiž chůze, sama nechodí), pak zcela analogicky musíme uznat, že např. přirozenost sama není přirozená. To je však věc, v níž Zdeněk Kratochvíl, jak se zdá, nemá jasno. Proto mluví bez váhání o přirozenosti, která je vlastní přirozenosti (s.). Tato věc má však nemalou důležitost, protože není-li přirozenost sama přirozená, nelze mluvit o nějaké přirozené zkušenosti této ne-přírodní a ne-přirozené zkušenosti. – Tato úvaha nám otvírá jakousi snad schůdnou cestu rozlišení mezi přirozeností a přírodou. Za přírodní budeme považovat to, co se vyznačuje přirozeností. Přirozenost pak budeme chápat jako to, to je společné všem přírodním jsoucnům a celé přírodě. Zároveň musíme odlišit povahu od přírodnosti a přírody, neboť určitou povahu mají i věci nepřírodní (a nepřirozené). Konečně musíme zavést také rozlišení mezi přírodním a přirozeným (a také nepřírodním a nepřirozeným), a to ve smyslu nutně se lišícím od běžného užití v každodenní mluvě. O přírodní zkušenosti můžeme právem mluvit tam, kde „předmětem“ této zkušenosti je příroda (resp. přesněji: přírodniny), ale nikoliv tam, kde tímto „předmětem“ je přirozenost. Příroda resp. jednotlivé přírodniny jsou přirozené, ale sama jejich přirozenost přirozená není a být nemůže (viz argument nahoře). Mluvíme-li tedy o přirozené zkušenosti, znamená to nutně zkušenost kriticky nepřezkoumanou a nepřekontrolovanou, tedy o zkušenost přírodního tvora. Člověk však není tvor přírodní, nýbrž nepřírodní (přesněji: nejenom přírodní, ale zčásti ne-přírodní, přičemž jeho přírodnost podržuje nepochybně svou váhu, tzn. někdy také úpřevažuje), ale jeho nepřírodnost postupně stále víc převládá).

(Písek, 950510-5.)